

روش پژوهش در دانش حقوق

دکتر بیژن عباسی لاهیجی

دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

چاپ چهارم

همراه با بازنگری کامل

سرشناسه	: عباسی لاهیجی، بیژن، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: روش پژوهش در دانش حقوق/بیژن عباسی.
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۴۰۰.
وضعیت ویراست	: ویراست ۴
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ص:جدول.
شابک	: 978-622-224-161-2
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: ص.ع. به فرانسه: Bizhan Abbasi. La methodologie de la recherche en droit.
یادداشت	: چاپ چهارم (ویرایش جدید).
یادداشت	: کتابنامه:ص.۱۴۲-۱۳۸: همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: حقوق -- تحقیق -- روش‌شناسی
موضوع	: Law – Research – Methodology
رده‌بندی کنگره	: K۱۰۰۰
رده‌بندی دیویی	: ۳۰۰.۷۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۰۰۰

انتشارات خرسندی

دفتر مرکزی: خیابان نلسون ماندلا (جردن) - ضلع شمال غربی چهارراه جهان نود - کد پستی: ۶۶۰۰ - طبقه اول - واحد ۳

تلفن: ۰۲۰۷۰۶۹۶۵۳ - ۰۲۰۷۰۶۶۳۷۶۲

مرکز پخش و توزیع: خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان لبافی‌نژاد، نرسیده به خیابان دانش، پلاک ۷۳، واحد زیرزمین

تلفن: ۰۵۰۳۳۰۳۴ - ۰۵۰۵۸۴۹۰۵۸۴ و ۰۵۰۶۶۲۸۴۵۸

پست الکترونیکی: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: [www. Khorsandypub.com](http://www.Khorsandypub.com)

روش پژوهش در دانش حقوق

دکتر بیژن عباسی لاهیجی

چاپ اول ویرایش جدید (چاپ چهارم): ۱۴۰۰ تیراژ: ۳۰۰۰ جلد قیمت: ۴۰۰,۰۰۰ ریال

ISBN: 978-622-224-161-2

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۴-۱۶۱-۲

۱۱.....	مقدمه.....
۱۵.....	فصل نخست - کلیات تحقیق.....
۱۷.....	مبحث نخست - تعریف، هدف و فواید تحقیق و ویژگی های محقق.....
۱۷.....	گفتار نخست - تعریف، هدف و فواید تحقیق.....
۱۹.....	گفتار دوم - ویژگی های محقق.....
۱۹.....	مبحث سوم - راجع تحقیقات علمی.....
۲۳.....	فصل دوم - مسیر؛ محورهای تحقیق.....
۲۶.....	مبحث نخست - انتخاب موضوع و عنوان تحقیق.....
۲۸.....	مبحث دوم - بیان مسأله.....
۲۹.....	مبحث سوم - اهمیت، ضرورت و هدف تحقیق.....
۳۱.....	مبحث چهارم - پیشینه و ادبیات تحقیق.....
۳۲.....	مبحث پنجم - پرسش های تحقیق.....
۳۳.....	گفتار نخست - پرسش اصلی.....
۳۴.....	گفتار دوم - پرسش های فرعی.....
۳۴.....	مبحث ششم - شناسایی متغیرهای تحقیق.....
۳۶.....	مبحث هفتم - فرضیه های تحقیق.....
۳۹.....	مبحث هشتم - نوع تحقیق.....
۳۹.....	گفتار نخست - تحقیق کاربردی.....
۴۰.....	گفتار دوم - تحقیق بنیادین.....
۴۱.....	گفتار سوم - تحقیق توسعه ای.....
۴۲.....	مبحث نهم - روش تحقیق.....
۴۲.....	گفتار نخست - تحقیق اکتشافی.....
۴۲.....	گفتار دوم - تحقیق توصیفی.....
۴۳.....	گفتار سوم - تحقیق تحلیلی.....
۴۳.....	گفتار چهارم - تحقیق تاریخی.....
۴۴.....	گفتار پنجم - تحقیق تجربی.....

۱۰۵.....	پیوست‌ها
۱۰۷.....	نمونه‌ی نقد رأی.....
۱۱۶.....	نمونه‌ی صفحه‌ی عنوان تحقیق‌های درسی دانشگاهی (دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری).....
۱۱۷.....	نمونه‌ی صفحه‌ی عنوان پایان‌نامه و رساله (دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری).....
۱۱۸.....	نمونه‌ی طرح‌نامه‌ی پایان‌نامه و رساله در دانشگاه تهران.....
۱۲۳.....	نمونه‌ی کاربرگ پیشنهاد طرح پژوهشی در دانشگاه تهران.....
۱۳۳.....	نمونه‌ی طرح پژوهشی تکمیل شده به سفارش دستگاه‌های اجرایی.....
۱۴۱.....	فهرست مابعد
۱۴۱.....	الف - فارسی.....
۱۴۲.....	ب - خارجی.....

www.ketab.ir

مقدمه

جامعه دارای مشکلات و معضلات فراوانی است که باید برای رفع آنها راه حل پیدا کرد، ولی چگونه و با چه روشی؟ رسالت علم حقوق و حقوقدانان، حل مسایل حقوقی جامعه، تبیین و تفسیر مواد قانونی و پیشنهاد اصلاحات است.

برای حل مسایل و مشکلات حقوقی و پیشرفت و توسعه‌ی حقوق باید تحقیق کرد. دانشجویان حقوق و حقوقدانان غالباً اطلاعات اندکی درباره‌ی روش تحقیق در دانش حقوق دارند و در دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد این رشته در درس‌های روش تحقیق و سمینار، آموزش جدی برای پژوهش نمی‌بینند یا این که آموزش‌های مربوط را در حد نظری یاد گرفته و در عمل، آن را به کار نمی‌بندند. همچنین گاه از اقدام به تحقیق بسمت نوشتن، به دلیل نداشتن تجربه یا عدم آشنایی با یک زبان بیگانه، ترس و دلهره دارند. از سوی دیگر، ساده‌فاه بعضاً دیده شده است که اشخاص یا موسسه‌هایی برای نوشتن تحقیق‌های درسی دانشگاهی، پایان‌نامه و رساله برای دانشجویان، به طور غیرقانونی و علنی، تبلیغ و اقدام می‌نمایند.

دولت نیز برای وضع و اجرای قواعد حقوقی مناسب و کارآمد، نیاز به پژوهش‌های کارشناسی دارد. در کشور ما برای حل مسایل، یا قواعد حقوقی پیش‌بینی نشده است یا قواعد در نظر گرفته شده از کارآیی لازم برخوردار نیست، یا این که قواعد پیش‌بینی شده در قوانین و مقررات جز برای مجریان برای دیگران از جمله مردم، حقوقدانان و قضات تبیین نشده است. رسالت حقوقدانان و دکتربین این است که در این موارد، مبادرت به تحقیق و پژوهش علمی کرده و پس از مطالعه و بررسی تطبیقی، مبادرت به ارائه‌ی راه حل‌های حقوقی نمایند، اصلاح قوانین و مقررات ناکارآمد موجود را پیشنهاد دهند یا این که به تبیین و تفسیر ابعاد گوناگون قواعد حقوقی موجود برای حقوقدانان، قضات و دانشجویان پردازند.